

בפעם הראשונה: המיספרים של הקצבת הסוכנות למפלגות

המדויקים. הם הושמעו השבוע לראשונה, ודוקא מעל דוכן הכנסת. עשה זאת אורי אבנרי במסגרת הצעה לסדר-היום, בה ביקש את הכנסת לדון ב"יחסי ישראל והתפוצות, על רקע הקצבות הסוכנות למפלגות בישראל". אלה היו דבריו:

לא פעם דובר על כך בחציפה. תחילה זה הוכחש נמרצות, אך אחרי שנתגלו הדברים כאמריקה גרמו שם לזיכוכ סוער, הורתה הסוכנות היהודית שהיא מעבירה לידו מפלגות ישראליות חלק מן הכספים שנאספו כאמריקה למטרות שיקומו של העם היהודי. אך מעולם לא פורסמה הסוכנות את המספרים

ניקה למשל את הדוגמה האחרונה — הנעשה בחרות.

מכרי להיכנס לזיכוכ הפנימי, אני שואל: איזו אפשרות סבירה יש לכוון אופוזיציוני בחרות להי פיל את ההנהלה, החולשת על מקורות-כסף עצומים כאזה?

ומאידך, איזו אפשרות יש למישהו להפיל את השלטון בתוך הסדרות העובדים הלא-מית, שגם היא מקבלת הקצבות מהחוק? ... נתן פלד (מפ"ם): כשרצו להפיל אותך בוועידה של תנועת העולם הי זה — האם נתת אתה, בכוח הי

אורי אבנרי: כבוד היושבראש, כנסת נכבדה. בשנה השוטפת מקבלת תנועת החרות מידי הסוכנות היהודית הקצבה רישמית בסך מיליון לירות בקירוב. ליתר דיוק: 973,092 לירות. שתי המפלגות הליברליות — הבלתי-תלויה מחד והעצמאית מאידך — מקבלות יחד 3,033,798 לירות. (אני מבין שכל הכסף הזה, או כמעט כולו, הולך כעת למפלגה הליברלית שבגח"ל.)

המפלגה הרתית לאומית מקבלת קרוב ל-3 מיליון ל"י, והיינו: 2,985,774 ל"י. אגודת ישראל, שהיתה כל ימיה אנטי-ציונית, מקבלת מהסוכנות 469,653 ל"י. פועלי אגודת ישראל מקבלים 440,505 לירות. מפלגות ההסתדרות, ממפא"י ועד מפ"ם, אינן מקבלות סכומים כאלה מידי

הסוכנות, מאחר שהן מנהלות בארצות-הברית מגבית נפרדת. אם כדאי להן הדבר, פירוש הדבר שהן מקבלות שם יותר מכפי שיכלו לקבל באמצעות הסוכנות.

ראובן ארזי (מפ"ם): זו מגבית ההסתדרות, ויש על-כך ביקורת. אורי אבנרי: אני מוסר כאן אינפורמציה מוסמכת.

אם כדאי להן הדבר, פירוש הדבר שהן מקבלות שם יותר מכפי שיכלו לקבל באמצעות הסוכנות, בוודאי יותר מ-9 מיליון הלירות המחולקות ע"ידי הסוכנות בצורה זו.

- ככל-זאת, כחלק מן המגבית שמחוק לארצות-הברית:
- מפא"י מקבלת הקצבה ישירה של 397,924 לירות;
- אחרות העובדה מקבלת 32,474 לירות;
- מפ"ם מקבלת הקצבה ישירה של 37,113 לירות.
- כל מפלגות ההסתדרות מקבלות נוסף על כך 485,788 לירות, שהחלוקה ביניהן

אינה ידועה לי. כל המספרים האלה שציטטתי עכשיו מופיעים במסמך רישמי של הסוכנות היהודית. נכון, לכאורה ניתנות ההקצבות האלה למה שנקרא, בלשון-הזהב של הסוכנות, קרנות קונסטרוקטיביות.

אך כל ילד מבין שזוהי הסוואה בלבד. כי הרי אותן קרנות "קונסטרוקטיביות" מפרישות סכומים כאלה, ואף גדולים מהם,

מנגנון שלך, ריסנת את האופוזיציה שלך! אז מה אתה מדבר בכלל? אורי אבנרי: אין לזה שום שייכות לעניין. אנחנו אומרים: חברי-המפלגה יתמודדו בכל מפלגה על השלטון. לשם-כך קיימות מפלגות. אבל כאשר הכסף בא מחוץ לארץ, כשאתם לוקחים כסף מהמגבית היהודית בשביל לכפות שלטון במפלגה שלכם — אז הדמוקרטיה משתבשת לחלוטין.

אני חוזר ושואל: איזו אפשרות יש למישהו להפיל את השלטון בתוך הסדרות העובדים הלאומית, שגם היא מקבלת הקצבות מבחוק (כגון מיליוני הלירות שמשלמת הממשלה לקופת-החולים לעובדים לאומיים) שבאמצעותן היא מקיימת מנגנון אדיר של עסקנים, שכל כולו מגוייס לתמיכה בהנהלה הקיימת של ההסתדרות, שהיא לוחמת בהנהלה הקיימת במפלגה, המוחזקת בצורה דומה?

מרדכי סורקיס (רפ"י): רק רפ"י לא מקבלת! אורי אבנרי: חברי-הכנסת סורקיס רוצה שאני אאשר שהשם רפ"י אינו מופיע במסמך הסוכנות. זה נכון. השם רפ"י עדיין אינו מופיע במסמכים אלה. מרדכי סורקיס: לא רוצים לתת לנו. אורי אבנרי: אבל אני מניח שהייתם מוכנים לקבל.

הציונות הציונית

כבוד היושבראש, לדעתנו זהו מצב אבסורדי. הוא מפרך את כל היבורים התמימים על שינוי פני המפלגות, על התנערות וחידוש. כל עוד שורר המצב הקיים, אין כל אפשרות לחולל שינוי במיבנה המפלגתי בארץ — אלא על-ידי יצירת גופים חדשים, הנכנסים לפעולה כשיוזמה קשורות מאחורי גבם, כאשר הפרטות שלהם נאלצות להתמודד עם המיליונים הזורמים אל המפלגות מבחוק. וזה בשעה שפרשת עורכי "בול" מוכיחה כי העתונות בארץ כבולה, כי ניתן לנהל בארץ משפטים שעצם קיומם נשמר בסוד. וכי אפשר — כרצון הממשלה — להשתק פשוטו כמשמעו כל ביקורת.

זה גם מפרך את התקוות שתולים בשינוי שיטת-הבחירות, כתרופת-אליל לכל חולי המיליונים יעמדו לרשות אותן המפלגות בכל שיטת של בחירות.

לפתוח את הספרים

כבוד היושבראש, כאשר מושמעות טענות אלה, נוח לזאת ולקלם על אחדות העם היהודי, על זיקת יהודי העולם למדינת-ישראל, וצינונות מסוג זה. אולם הרי זהו סילוף הגובל בדרון, ניצול-לרעה של הזיקה האמיתית של היהודים למדינה זו. בקיצור: ציונות ציונית, או ציונות ציונית. אותם יהודים רוצים לעזור לישראל דמוקרטית, ותבוא עליהם הברכה. אבל הם היו נחרדים אילו ידעו את האמת: שכספי תרומותיהם מנוצלות כדי להתערב בתהליכים הפנימיים של מדינת-ישראל, וכדי לקיים בה ליגה של מנגנוני-מפלגות השולטים בכיפה, והיכולים להתעלם מרחשיליבם האמיתיים של אזרחי ישראל.

הסוכנות כזוה היא מכשיר לקיום שלטונה של ליגה פאודרית זו. לא רק הקצבות הישירות, אלא כל מכשירי הסוכנות משמשים מטרה זו: החל בחלוקת עולים חדשים (עוד בחוק-לארץ) לישובים מפלגתיים, וכלה באספקת אלפי גיבויים לעסקני מפלגות, היוצאים לחוק-לארץ והפועלים בארץ, על חשבון הסוכנות.

כבוד היושבראש, למרות שכנסת זו מורכבת רובה ככולה מנציגי אותן המפלגות עצמן, אנו מציעים לה להתמודד בגלוי עם מצב בלתי נסבל זה. על-ידי דיון במליאה. בדיון נציע:

- (1) הפסקה מיידית של כל התמיכות של הסוכנות למפלגות, או ביטול הקצבת הממשלה לסוכנות.
- (2) חיוב כל מפלגה ישראלית להצהיר בפני מבקרי-המדינה על כל תרומה המגיעה אליה מחו"ל, ולפתוח את ספריהן לביקורת המבקר.

שום שר משרי הממשלה לא העז להופיע ולהשיב על הצעה זו. בצורה בלתי-ריגילה לגמרי, הושאר תפקיד זה לחברי-כנסת. אבל לא לח"כ סתם, אלא לאיש המסמל את הפרדיה הגדולה של מנגנוני-המפלגות: משה ברעם, איש-מנגנון נובהק של מפא"י. ברעם חזר על כל הטענות השגורות: שהכסף הולך למפעלים קונסטרוקטיביים, שהוחלט לשים להן קץ בקרוב, שהדבר קיבל גושפנקה רישמית בקונגרס הציוני, שה נמשך מזה 30 שנה, זמן רב לפני קום המדינה, וכי, בשיא דבריו הוא עלה על עצמו וטען כי עצם ההתנגדות למימון המפלגות מכספי הסוכנות גובלת בפאשיזם, ומזוהה את דבריהם של דוברים מסויימים, ובארצות בהן הגיע הפאשיזם לשלטון". אחרי נאומו הקצר, בו הציע להסיר את ההצעה מסדר-היום, לא קם אף חבר-כנסת אחד כדי להציע להעבירה לוועדה, כפי שמקובל כמעט בכל מיקרה. הכנסת כולה — מחרות ועד מפ"ם — הצביעה להסיר את ההצעה. אפילו שמואל מיקוניס, איש מק"י, לא הצביע בעד ההצעה, אלא מנע מהצבעה — מבלי להשתמש בזכותו לנמק זאת. שני אנשי רק"ח הצביעו בעד ההצעה.

לקיום מנגנוני המפלגות. הן מהוות, למעשה, מכשירי-המימון של המפלגות, כמו קרן תלחי של החרות. עסקני-המפלגות מקבלים מהן את שכרם. יתר-על-כן, התירוץ הרשמי להקצבות אלה — תירוק שנמסר גם לי באורח רשמי — הוא שזה בא למוע המפלגות — בפירוש מהמפלגות — לפתוח במגביות מפלגתיות משלהן.

רק אדם תמים יכול להתפתות להאמין כי בסכומים אלה מתמצה כל זרם הדולארים מקופת הסוכנות לביסי המפלגות.

מי שיעבור בעיון על הקציב הסוכנות, המוסחה היטב — והמצוי כאן בידי כשני ספרים עבים — ימצא שם הקצבות ישירות רבות נוספות למפלגות, בתירוצים שונים ומשונים, כגון מימון תנועות הנוער של המפלגות, מהנוער העובד הלאומי של הסדרות-העובדים הלאומית, דהיינו "הגוש החופשי", ועד השומר הצעיר.

בשנה האחרונה הציע יושבראש הנהלת הסוכנות היהודית להפסיק לפחות את ההקצבות הגלויות למפלגות, המנקרות את העין. זה נתקבל כביכול. אך המפלגות טענו כי אין בכוחן לארגן במהירות מגביות משלהן, ולפיכך הוחזר המצב לקדמותו, ויש חשש סביר כי יישאר כך לעולם ועד.

עליכן, כבוד היושבראש, אנו באים להתריע על נהג נפסד זה, ומבקשים מן הכנסת לקיים עליכך דיון מקיף ופומבי.

כספי האזרחים — למימון המפלגות

כבוד היושבראש, יש לעניין הזה אספקטים שונים, הנוגעים לאורח הישראלי. קודם-כ-ל זה נוגע לדי משלם מסים. ממשלת ישראל מעבירה מידי שנה עשרות מיליוני לירות לסוכנות היהודית, כביכול כהשתתפות בתקציב כחלקת ההתיישבות. למה? מפני שלסוכנות אין כסף למימון התפקידים הממלכתיים המסורים בידה, כמובן בניגוד להשקפתנו.

מדוע אין לה כסף? מפני שהכסף מועבר על-ידי הסוכנות למפלגות.

משמע, למעשה: משלם הכספים הישראלי הוא המשלם מכיסו עבור המנגנונים של כל המפלגות, ורק לצורך הסוואה עובר כסף זה דרך הממשלה והסוכנות.

גינת, הדבר נוגע לאורח הישראלי כאורח — וזה חמור עוד יותר. זכות כאורה במיטת דמוקרטיה היא להצטרף למפלגה או לפרוש ממנה, להעלות מפלגה או להוריד אותה, לתרום לה או לשלול ממנה תרומות. בקיצור — לעצב את החיים המפלגתיים בארץ בהתאם לרצון שונים וחצי מיליון אזרחי ישראל.

כוחה הכספי של מפלגה צריך להיות תלוי ברצונם החופשי של חברי המפלגה ואוהדיה, בארצה שלה.

הנה, באמצעות הקצבות אלה, נעשה רצון זה פלסתר. כולנו יודעים איך מתנהלות בארץ בחירות. מיליונים מוצאים כדי לשבש את ההכרעה החופשית של הבוחר. מסתבר כי קרנות שמחוק לישראל, שכספן בא ממי שאינם אזרחי ישראל, משמשות להחזיק אלפי פקדי-מפלגות, לממן את תעמולת הבחירות, לשכור את ציהמכונות, לקיים עתוני מפלגות ומכשירי-השפעה וכספיה למיניהם, ולשחד את הבוחר הישראלי.

עובדה זו שמה לאל את האופי הדמוקרטי של המדינה והופכת אותה לדמוקרטיה פורמלית, שלא לומר דמוקרטורה.

כי אין לבוחר האפשרות הממשית לקיים כוחות חדשים שיתמודדו בתנאים שרים עם המפלגות הפיאודליות החתוקות. אין לו גם האפשרות הסבירה לחולל מהפכה בתוך מפ" לנה קיימת, מאחר ששולט בה מנגנון משוריין, הממומן ממקורות הבאים מן החוק.